

Utgivare: Kommunledningsförvaltningen
Gäller från och med: 1 juli 2017
Antagen: KF 2017-06-21, § 186, dnr KS 2013/264
Ändrad: KF 2020-04-03, § 185, dnr KS 2020/185

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 49 ledamöter.

Presidium

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Presidievalen ska förrättas på det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

3 §

Tills presidievalet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske, välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Gruppledare

5 §

Varje parti som är representerat i fullmäktige ska bland partiets ledamöter utse en gruppledare. Partierna redovisar uppgift om gruppledare till fullmäktiges kansli.

Tid och plats för sammanträdena

6 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet.

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

8 §

Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden snarast se till att varje ledamot och ersättare underrättas om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

9 §

Fullmäktige sammanträder i fullmäktiges sessionssal i stadshuset.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

10 §

Fullmäktige beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningarna samt på webbplatsen.

Deltagande på distans

11 §

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast två (2) dagar före sammanträdet anmäla detta till kanslienheten på kommunledningsförvaltningen.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Fullmäktige sammanträder till senast klockan 23.00 den utsatta sammanträdesdagen.

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

13 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

14 §

Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttrande i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar får skickas elektroniskt. Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

15 §

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Sekreteraren underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

16 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

17 §

Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

18 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

19 §

En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan.

Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokollsjusterare

20 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan upprop har skett enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärenden

21 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende som inte finns med i kungörelsen ska behandlas.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att senare återuppta det under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

22 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordföranden i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt,
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ kommunallagen (1991:900), när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

23 §

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning, punkten ”Aktuellt från revisorerna” eller revisorernas egen förvaltning.

24 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på sammanträdet får yttra sig under överläggningarna.

25 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare och kommunjuristen får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

26 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Ordföranden får ge talare ordet för replik, genmäle, slutreplik och slutgenmäle om högst två minuter. Replik kan endast begäras under ett anförande. Fri replikrätt tillämpas i syfte att vitalisera de debatter som kommunfullmäktige har vid sina sammanträden. Replik medges också den som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Ordet för genmäle, slutreplik och slutgenmäle ges av ordföranden endast under replik, genmäle respektive slutreplik.

Replik, genmäle, slutreplik och slutgenmäle görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Fullmäktige kan besluta att särskilda bestämmelser om talartid ska gälla vid budgetdebatt och temadebatt.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet, och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

27 §

När fullmäktige har förklarat överläggning i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om fullmäktige inte enhälligt beslutar medge detta.

Om ordförande anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

28 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

29 §

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster med en voteringsanläggning.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Ordföranden och protokollsjusterarna undertecknar rösträkningsprotokollet omedelbart efter avslutad omröstning.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den upptar

- namnet på någon som inte är valbar,
- flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas, eller
- ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

31 §

En motion ska

- vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter,
- får inte ta upp ämnen av olika slag, samt
- väckas genom att den ges in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Vid det sammanträde då motionen anmäls har den ledamot som lämnat in motionen möjlighet att föredra motionen och eventuellt yttra sig över innehållet.

En ersättare som har väckt en motion får delta i överläggningarna då svaret på motionen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i juni och oktober.

Medborgarförslag

32 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag

- ska vara skriftligt och egenhändigt undertecknat,
- ska märkas med ”Medborgarförslag” och innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer,
- bör utformas så att det utmynnar i någon form av konkret förslag,
- får inte ta upp ämnen av olika slag, och
- väcks genom att det lämnas in till styrelsens kansli eller till fullmäktiges ordförande direkt innan ett sammanträde med fullmäktige börjar.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Förslaget får inte avse ärenden som har odemokratisk, rasistisk eller diskriminerande innebörd.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte 37 § om beredning av ärenden till fullmäktige.

Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har yttranderätt i fullmäktige när förslaget anmäls i fullmäktige. Förslagsställaren har inte rätt att delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar ärendet.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och oktober.

Företagens initiativrätt

33 §

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ kommunallagen får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

34 §

En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till styrelsens kansli senast två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation får utöver vad som föreskrivs i kommunallagen ställas till en eller flera gruppledare i fullmäktige.

En interpellation bör besvaras under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast tre dagar före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

De gruppledare som är representerade i fullmäktige bör få del av svaret senast tre dagar före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas. Svaret ska kunna sändas per e-post.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilket interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i en annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningarna då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Frågor

35 §

En fråga ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den ska ges in till styrelsens kansli senast två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 33 § gäller i tillämpliga delar också för fråga. Svar på fråga behöver inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Aktuellt från revisorerna

36 §

Revisorerna ska, vid varje sammanträde med fullmäktige, beredas tillfälle att informera fullmäktige om sitt pågående och planerade arbete. Informationen ska betecknas Aktuellt från revisorerna.

Revisor som vid fullmäktiges sammanträde vill beredas tillfälle att informera fullmäktige om sitt pågående och planerade arbete, ska senast tio dagar före fullmäktiges sammanträde till styrelsens kansli ange vad informationen ska handla om.

Aktuellt från revisorerna ska hållas efter att allmänhetens frågestund har hållits och medborgarförslag har anmälts, och innan fullmäktige behandlar ärendena enligt kungörelsen.

Under Aktuellt från revisorerna får någon överläggning inte förekomma. Kommunfullmäktiges ledamöter har dock rätt att ställa frågor till revisorerna om revisorernas arbete. Vad som stadgas om frågor i femte kapitlet kommunallagen äger då motsvarande tillämpning.

Information och temadebatter

37 §

Ideella organisationer, föreningar, myndigheter med flera kan inbjudas till fullmäktiges sammanträden för att informera om sin verksamhet eller aktuella frågor.

Fullmäktige kan hålla särskilda temadebatter om kommunala verksamheter på initiativ av politiskt parti, presidiet eller ledamot.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när och hur information och temadebatt ska hållas.

Beredning av ärenden

38 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska anmälas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna

39 §

Återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat ska ske till fullmäktige i juni och oktober.

Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Presidiets uppgifter

40 §

Presidiet ska utöver vad som föreskrivs i denna arbetsordning

- bereda revisorernas budget,
- utöva tillsyn över revisorernas nämndsverksamhet,
- nominera vigsselförrättare, samt
- nominera begravningsombud.

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning. Är ordföranden eller vice ordföranden redovisningsskyldig till kommunen får han eller hon dock inte delta i beredningen av fråga eller ärende om ansvarsfrihet för verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten.

Valberedning

41 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 13 ledamöter och lika många ersättare, vilka samtliga utses bland fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning och fyllnadsval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

42 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under sammanträdet justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordförandena lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservationer

43 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering och publicering

44 §

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättats i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

45 §

Protokollet ska utöver de i 5 kap. 62 § kommunallagen uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats.

Arbetsordningen träder i kraft den 1 juli 2017 då tidigare beslutad arbetsordning upphör att gälla.